

**LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER
ONDERWIJS**

ADVIES 2016-111

23 januari 2017

Centraal staan volgende punten: Gestelde onzorgvuldigheid zijde school inzake schoolverlatersprocedure PO naar VO; Gestelde onjuiste gang van zaken aanpak begrijpend lezen. Klaagster hierdoor vertrouwen in school verloren. Formeel is schoolverlatersprocedure goed gevolgd. Sturen van reeds achterhaalde schooladvies naar school voor VO had niet mogen gebeuren. School had op dit punt zorgvuldiger moeten handelen. Gelet op belang van schooladvies behoort degene die hiervoor verantwoordelijk is schooladvies voor verzending te controleren. Dit mag niet als zuiver administratieve handeling worden afgedaan. Ontvangende school VO nu kennis kunnen nemen advies hetgeen onvermijdelijk invloed heeft gehad op uiteindelijke beslissing leerling niet toe te laten. Stelling school dat (kennismeming van) verkeerde advies geen invloed heeft gehad, onwaarschijnlijk. Voorts schooladvies te beperkt. School nader toegelicht dat leerling behoefte heeft aan of VSO of regulier VO met extra begeleiding. Zou beter zijn geweest wanneer school dit duidelijk in schooladvies had opgenomen. School had extra aandacht moeten besteden aan begrijpend lezen. Gebleken is dat aangeklaagden niets anders hebben gedaan met uitkomst van de NDT toets dan gewone procedure gevolgd. School had extra inspanningen moeten leveren. Aangeklaagde bestuurder heeft getracht consequenties gemaakte fouten te verhelpen. Aangeklaagde leerkracht aannemelijk gemaakt juist te hebben gehandeld ten aanzien van (communicatie inzake) medicatie van leerling. Niet is gebleken dat veiligheid van leerling op school in geding is geweest. Leerkracht adequaat opgetreden inzake gestelde pesten, discrimineren en onderling taalgebruik leerlingen in algemeen. Pesten en discrimineren door leerkracht is niet gebleken.

**OORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 2016/111**

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 9 mei 2016 per e-mail een klacht ontvangen van mevrouw A. (hierna te noemen: klaagster). Klaagster is moeder van B. (11 jaar), leerling van C. te Amersfoort (hierna: de school). De klacht, geregistreerd onder nummer 2016/111, is gericht tegen de heer D., directeur-bestuurder van E., de heer F., leerkracht en mevrouw G., intern begeleider van de school, hierna te noemen: aangeklaagden.

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter, mevrouw A.M. Janbroers, lid en de heer mr. W.G.G.M. van Holsteijn, lid.

De commissie heeft zich in eerste instantie terughoudend opgesteld omdat klaagster de klacht bij het bevoegd gezag had ingediend. Bij e-mail van 19 mei 2016 heeft de commissie de aangeklaagden een eerste reactie op de klacht gevraagd daar klaagster niet meer met de aangeklaagden in gesprek wenste te gaan. De commissie heeft op 19 mei 2016 van aangeklaagden een eerste reactie op de klacht ontvangen. Het door klaagster ingevulde vragenformulier is door de commissie op 23 mei 2016 per post ontvangen. De commissie heeft op 27 mei 2016 per post van klaagster nadere informatie ontvangen.

Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. De commissie heeft op 30 mei 2016 per post een verweerschrift met bijlagen ontvangen. Klaagster en aangeklaagden hebben op 1 juni 2016 en 2 juni 2016 respectievelijk per e-mail en post nog nadere informatie ingediend.

Klaagster en aangeklaagden zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 3 juni 2016 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

Klaagster was aanwezig, vergezeld van mevrouw H., ondersteuner en mevrouw I., huiswerkbegeleidster van de leerling. De aangeklaagde directeur-bestuurder en leerkracht waren eveneens aanwezig. De aangeklaagde intern begeleider was met bericht afwezig.

Korte inhoud van de klacht

De klaagster verwijt de leraar en de schoolleiding laakbaar en verwijtbaar optreden ten opzichte van haar zoon met betrekking tot de (vele) incidenten op pedagogisch, didactisch en sociaal-emotioneel gebied. Voorbeelden: op pedagogisch gebied de onrust in de klas, op sociaal-emotioneel gebied het niet ingaan op het verzoek van de leerling om in een andere groep geplaatst te worden, op didactisch gebied het negeren van de grote achterstand op het gebied van begrijpend lezen. Daarenboven zijn er door de school in haar ogen grove fouten gemaakt rondom het schoolverlatersproces. Door dit alles hadden de leerling en de klaagster geen vertrouwen meer in de onpartijdigheid en professionaliteit van de school. De leerling zit inmiddels thuis.

De school heeft tegenover klaagster toegegeven fouten te hebben gemaakt inzake het schooladvies. De consequenties die dat voor de leerling heeft gehad, probeert de aangeklaagde bestuurder niet te verhelpen. De leerling voelt zich niet serieus genomen. De leerkracht wordt ingedekt. De bestuurder wil dat de leerling met de leerkracht gaat praten. De klaagster wordt ook niet serieus genomen en heeft geen vertrouwen meer in de school en in de samenwerking.

Het is klaagster niet duidelijk welke stappen zijn gezet om de gemaakte fouten te herstellen. In het gesprek van 2 maart 2016 heeft de school beloofd het schooladvies (VSO) te wijzigen (naar VO). Desondanks is het VSO advies naar een VO-school gestuurd. De aangeklaagden hebben in het gesprek van 2 maart 2016 niet de waarheid gesproken daar waar afgesproken was dat klaagster een eerdere klacht (2016/028) zou intrekken wanneer het schooladvies zou worden gewijzigd. Door hier niet naar te handelen, is de leerling beschadigd. De leerling heeft geen vertrouwen meer in zijn leerkracht. De leerling voelt zich ziek en verdrietig hetgeen leidde tot ziekteverzuim. De leerling heeft zelf een oplossing voorgesteld omdat hij zich niet meer veilig voelt bij de leerkracht. De leerling moet niet meer worden gedwongen met de leerkracht in gesprek te gaan. De school heeft de leerling zijn zelfvertrouwen ontnomen.

De leerkracht wilde de dosering van de medicatie van de leerling verhogen. Dit terwijl de leerkracht geen medisch advies kan geven.

De leerkracht heeft op grond van de resultaten van de uitgevoerde tests geconcludeerd tot autisme. Niemand heeft dat ooit ten aanzien van de leerling gesteld.

De school dient zich neutraal te gedragen jegens de leerling. De leerling moet een eerlijke kans krijgen toegelaten te worden tot een hoger type onderwijs. De leerling dient niet te worden tegengewerkt. Groep 8 zou een mooi afsluitend jaar voor de leerling moeten zijn en dat is het nu niet.

Verweer

Door aangeklaagden wordt naar aanleiding van deze klacht het volgende aangevoerd.

De directeur-bestuurder heeft klaagster tot twee maal toe uitgenodigd voor een gesprek om haar klacht toe te lichten en naar oplossingen te zoeken voor de leerling. Klaagster heeft echter geen vertrouwen in een dergelijk gesprek. De school heeft naar aanleiding van de eerdere klacht veel werk verzet om de leerling een prettige schooltijd te bieden, nu op school C. en in de toekomst in het voortgezet onderwijs.

De volgende acties zijn gevolgd:

- Het schooladvies is aangepast van VSO naar VMBO met ondersteuningsbehoefte;
- Aanmelding van de leerling bij een VO-school te Soest op verzoek van klaagster;
- In de lobby is veel werk verzet; tot het uiterste is geprobeerd de leerling een plek te geven op een van de door klaagster gewenste VO-scholen;
- De directie is mee geweest met klaagster op gesprek bij een VO-school;
- De voorwaarden voor afname van de CITO toets zijn zorgvuldig met de leerling doorgenomen: een goede voorbereiding en begeleiding is aangeboden;
- De leerling heeft in alle rust, onder goede condities, de CITO eindtoets kunnen maken. De directeur-bestuurder heeft daar persoonlijk op toegezien.

Een VO-school heeft de leerling afgewezen op grond van zijn achterstand bij begrijpend lezen (niveau groep 5 basisschool) en zijn extra ondersteuningsbehoefte. De school snapt dit en kan

vanuit haar expertise achter dit besluit staan. Helaas heeft het geautomatiseerd leerlingvolgsysteem een uitschrijfbewijs gestuurd naar de VO-school waarop het oude VSO advies nog stond. De directeur-bestuurder heeft daar persoonlijk excuses voor aangeboden. Formeel heeft de VO-school het uitschrijfbewijs gebruikt om af te wijzen zodat de zorgplicht niet bij hen ligt. Echter ook met een administratief correct uitschrijfbewijs (VMBO +) had de VO-school de leerling afgewezen. Dat is klaagster ook duidelijk kenbaar gemaakt door alle partijen.

De school herkent niet dat de leerling met tegenzin naar school gaat en iets heeft tegen de leerkracht. De leerling loopt gewoon mee naar de klas en doet mee.

De leerling heeft niet uitgebreid meegelopen met diverse VO-scholen in Baarn/Soest. De leerling is naar open dagen geweest. De VO scholen herkennen niet wat klaagster schrijft daarover.

Schooltoetsen, methodetoetsen, onderzoeken en uitkomsten van het leerlingvolgsysteem zijn correct uitgevoerd door daarvoor bevoegde mensen. Uitkomsten zijn altijd gedeeld met klaagster, ook in voorgaande schooljaren.

De leerling wordt nu thuis gehouden hetgeen zorgelijk is. De school leert de leerlingen altijd problemen eerst te bespreken en samen naar oplossingen te zoeken. Dat is de leerling ook aangeboden, rechtsreeks en via klaagster. De leerplichtambtenaar is ingeschakeld om de leerling weer naar school te bewegen.

Het niet accepteren van de klaagster dat haar zoon voor zijn verdere ontwikkeling een speciale setting behoeft, heeft er volgens de aangeklaagden toe geleid dat er geen communicatie meer mogelijk is.

De school blijft bereid een oplossing te zoeken. De leerling worden een paar leuke laatste weken in groep 8 gegund. Tevens verdient de leerling een goede V(S)O-school vanaf augustus 2016. Doordat klaagster niet met de school in gesprek wenst te gaan, kan de school echter niets betekenen.

In de nadere reactie op de klacht hebben aangeklaagden de hiervoor weergegeven punten alsmede de volgende nieuwe punten aan de orde gesteld:

Ten aanzien van begrijpend lezen zal de leerling bij overvraging of te weinig instructie en begeleiding ongewenst gedrag vertonen. Dit heeft te maken met zijn disharmonisch profiel: een (voorlopig?) blijvende beperking. De aangeklaagden verwijzen in dit kader ook naar het afgesloten onderzoek van de GGZ van 27 mei 2014. Volgens de huisarts geeft dit rapport nog steeds voldoende inzicht in het functioneren van de leerling. Ook kinderfysiotherapeut X schrijft dat de leerling bij instructie duidelijke afspraken vooraf nodig heeft om goed te kunnen functioneren. Als het doel voor de leerling niet duidelijk is, kan hij negatieve aandacht vragen hetgeen voor wrijving kan zorgen. Kortom: de leerling kan zijn talenten goed inzetten en tot ontwikkeling komen als daar intensieve en duidelijke begeleiding bij is.

De uitkomst van de CITO eindtoets laat een score zien van 515. Daarbij hoort een advies van VMBO beroepsgerichte leerweg. Het is een lagere score dan de scores op schoolniveau. Dit onderstreept dat de leerling hoog kan scoren met intensieve en deskundige begeleiding binnen een voorspelbare en duidelijke instructie. De opzet van een externe toets is dan te moeilijk voor hem.

De leerling vertoont nu gezondheidsklachten die waarschijnlijk te maken hebben met deze voor hem onbegrijpelijke situatie. Dat is zorgelijk.

Er is thuiswerk mee gegeven aan de klaagster.

De school is kwalitatief hoog aangeschreven.

Zowel de leraar als de intern begeleider stellen in hun verweer dat de incidenten zoals klaagster die verwoordt zich niet of niet in die mate hebben voor gedaan. Het pesten noch het discrimineren wordt door de leraar erkend.

Ontvankelijkheid

Klaagster kan worden aangemerkt als klager in de zin van de klachtenregeling die voor de school geldt en waarin aansluiting is gezocht bij de commissie. De commissie verklaart klaagster ontvankelijk in haar klacht.

Oordeel

Op grond van het dossier en hetgeen aan de orde is geweest tijdens de hoorzitting en daarbij over en weer is verklaard komt de commissie tot het volgende oordeel.

De commissie stelt in haar oordeel de volgende punten centraal:

1. De gestelde onzorgvuldigheid van de zijde van de school inzake de schoolverlatersprocedure van het PO naar het VO;
2. De gestelde onjuiste gang van zaken bij de aanpak van begrijpend lezen.

Klaagster heeft hierdoor het vertrouwen in de school verloren.

Ad 1. Formeel is de schoolverlatersprocedure (toetsen, testen, enz.) goed gevolgd. Het sturen van het reeds achterhaalde schooladvies naar de school voor VO had naar het oordeel van de commissie echter niet mogen gebeuren. De school had op dit punt zorgvuldiger moeten handelen. Gelet op het belang van het schooladvies behoort degene die hiervoor verantwoordelijk is het schooladvies voor de verzending te controleren. Dit mag niet als een zuiver administratieve handeling worden afgedaan.

De ontvangende school voor VO heeft nu kennis kunnen nemen van dat advies hetgeen onvermijdelijk invloed heeft gehad op de uiteindelijke beslissing de leerling niet toe te laten. De stelling van de school dat (kennisneming van) het verkeerde advies geen invloed heeft gehad, acht de commissie onwaarschijnlijk. Voorts acht de commissie het schooladvies te beperkt. De school heeft tijdens de hoorzitting nader toegelicht dat de leerling behoefte heeft aan of het VSO of regulier VO met extra begeleiding. Het zou beter zijn geweest wanneer de school dit duidelijk in het schooladvies had opgenomen.

Ad 2. De commissie is van oordeel dat de school extra aandacht had moeten besteden aan het begrijpend lezen. Gebleken is dat de aangeklaagden niets anders hebben gedaan met de uitkomst van de NDT toets (Nederlandse Differentiatie Test) van 24 november 2015 dan de gewone procedure gevolgd die geldt binnen de school. De school had zeker na november 2015 extra inspanningen moeten leveren.

De commissie acht de klacht op deze punten **gegrond**.

De commissie heeft wel vastgesteld dat de aangeklaagde bestuurder heeft getracht de consequenties van de gemaakte fouten te verhelpen.

Ten aanzien van de overige punten merkt de commissie het volgende op.

De aangeklaagde leerkracht heeft aannemelijk gemaakt juist te hebben gehandeld ten aanzien van (de communicatie inzake) de medicatie van de leerling. Hij heeft niet als een medicus gehandeld, maar kenbaar gemaakt welke zijn ervaringen met de leerling in de klas waren. Hetgeen door hem tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht, past bij zijn professionaliteit.

Niet is gebleken dat de veiligheid van de leerling op school in het geding is geweest. De leerkracht heeft adequaat opgetreden ten aanzien van het gestelde pesten, discrimineren en het onderling taalgebruik van de leerlingen in het algemeen.

Van pesten en discrimineren door de leerkracht is de commissie niet gebleken.

De commissie acht de klacht op deze punten **ongegrond**.

Aan het eind van de hoorzitting heeft de commissie -na een korte schorsing- de partijen meegegeven met elkaar (en eventueel met de leerling erbij) goed te bespreken wat de mogelijkheden zijn voor de leerling voor het volgend schooljaar. De commissie denkt aan of een kleine gestructureerde VO-school of aan een extra jaar groep 8 op een reguliere basisschool.

Bij e-mailbericht van 8 juli 2016 heeft de commissie van de aangeklaagden een bericht ontvangen waaruit blijkt dat de leerling naar zijn tevredenheid en naar de tevredenheid van klagster in het nieuwe schooljaar kan starten in een groep 8 op een reguliere basisschool te Soest. De leerling krijgt dan ook een arrangement van het samenwerkingsverband.

De commissie is verheugd dat partijen met elkaar tot een goede oplossing in het belang van de leerling zijn gekomen.

Den Haag, 23 januari 2017

C. Sjenitzer

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris